

Ontmoetingen - Simon van Cyrene

Schriftlezing: Lucas 23:26-32

Door de drukke straten van Jeruzalem wringt zich een groep Romeinse soldaten. Ze begeleiden drie ter dood veroordeelden die vandaag nog gekruisigd zullen worden. Eén van hen is rabbi Jezus: de koning van de Joden. Verstoten – uitgespuwd door mensen! “Kruisig Hem!”

Onbewust van wat er zich die vroege ochtend allemaal heeft afgespeeld komt een zekere Simon van Cyrene één van de poorten van Jeruzalem binnen. Hij komt als geroepen. Wellicht zal Simon door zijn donkere huidskleur zijn opgevallen. Cyrene ligt namelijk in Noord-Afrika. In de landstreek Lybië. De mensen uit die streek waren Moren, negers! Simon van Cyrene is zoveel als: Simon, uit Afrika. Simon, de Moor. Simon, de neger. In Handelingen 13 lezen wij zijn christelijke naam: Simeon, bijgenaamd Niger.

Waarom was Simon eigenlijk in Jeruzalem? Het zou heel goed kunnen dat Simon een Jóód uit Cyrene was en dat hij in Jeruzalem was om daar – met vele anderen – Pèsach te vieren. Het zou ook heel goed kunnen dat Simon een gastarbeider was, die een graantje wilde meepikken van de Romeinse bezetting van Jeruzalem. Iemand die met zijn gezin uit Afrika naar het centrum van het Midden-Oosten was verhuisd. In ieder geval ... Simon valt als kleurling op tussen al die mensen op de Via Dolorosa. “Hé, jij daar, Neger!”

Maar, beste mensen, Simon wil niet. Hij moet naar huis, naar zijn werk, naar zijn afspraken. Hij verzet zich tegen zijn ‘roeping’. Nee, Simon denkt er niet aan de kruisbalk naar Golgota te slepen. Wat heeft hij bovendien met die rabbi Jezus van Nazaret te maken? Maar Simon móet! Een flinke vuistslag – desnoods – breekt zijn verzet. “Ze dwongen hem er toe”, schrijven de andere evangelisten.

Wat zal Simon – met die zware kruisbalk op zijn schouders en die joelende menigte achter zich – die bleke bloedende mens vóór hem ... verwenst hebben! Gedwongen om de kruisbalk te dragen.

Gód schakelt Simon in. Want het is natuurlijk geen 'toeval' dat Simon juist op dát moment door de stadspoort móest komen. Om dat te begrijpen moeten we terug naar het Oude Testament. In Leviticus 16 vers 21 lezen we namelijk dat de zondebok, waarop de hogepriester symbolisch alle wandaden en vergrijpen van de Israëlieten had gelegd, "onder de hoede van iemand die daarvoor is aangewezen" de woestijn werd ingestuurd.

Nu, die iemand die daarvoor geroepen en aangewezen wordt, is Simon van Cyrene. Hij móet het Lam van God, dat de zonden van de wereld wegneemt, de zondebok Jezus, brengen naar de woestijnheuvel Golgota. De plaats waar het oordeel van God over de zonde zal worden voltrokken.

Voortaan zal de naam van Simon van Cyrene voor altijd verbonden blijven aan die van de Heer Jezus. Een zwarte Noord-Afrikaan die onder de last van het kruis tot geloof is gekomen. Want zijn levensverhaal gaat verder dan die ene Goede Vrijdag in Jeruzalem.

Simon droeg het kruis niet, ómdat hij een discipel van rabbi Jezus was. Simon wérd een volgeling van Jezus, omdat hij het kruis van Jezus heeft gedragen. Simon, de vader van Alexander en Rufus. Namen die we later in de Bijbel zullen tegenkomen en die bekend moeten zijn geweest bij de eerste lezers van het Nieuwe Testament.

Je zou, beste mensen, mogen zeggen dat de ontmoeting van Simon van Cyrene met Jezus op de Via Dolorosa ... hem en zijn gezin tot een zegen is geweest. Na jaren praten ze er nog over in de familie: 'Vader ontmoette Jezus. Als een toevallige voorbijganger. Hij zag dat hoofd vol bloed en wonden. Hij zag die ogen, die zijn aandacht vasthielden. Het bracht hem op de knieën. Zijn kruisdragen heeft ons hele leven veranderd. Wat mogen we daar God dankbaar voor zijn!'

Onder hen die gezegend worden onder het kruis van Golgota staat ook Simon, de Neger uit Cyrene.

En Jezus? Hij zei eens tegen zijn discipelen: "Wie achter Mij aan wil komen, moet zichzelf verloochenen, zijn kruis op zich nemen en Mij volgen." Kruisdragen, beste mensen, is niet het werk van Jezus overnemen. Kruisdragen is je eigen kruis van smaad en lijden op je nemen. Dat is uw, jouw, mijn Via Dolorosa!